

**АДВИНА
РОМЖИШЬСКЪ**

**AVEILLE
MOLDAVE**

ГАЗЕТЪ ПОЛИТІКЪ, ШІ ЛІТЕРАЛЪ | GAZETTE POLITIQUE ET LITTERAIRE

Е Ш І І.

Потривіт кя лецивірѣ Регламентѣхъ сі сѣхалле-
лор чинст: Епітропіе а дмвццзтѣрілор пѣвліче
аѣ ашзхат де ла дичепѣтѣл ачестѣи ан сѣх-
ластик, тріі нощ катедре, ші анѣме: пентрѣ
шіинцеле Математиче ші Фізиче, пентрѣ Гео-
метріа ші Архітектѣра ші пентрѣ Хеміа аплі-
катѣ ла местешѣгѣрі ші комерц. Тріі тинері
Молдовені, каріі кѣ келѣѣла Статѣлѣі саѣ
лудеплініт лн ачесте деосѣйте рамѣрі пе ла
челе лнтѣі шіверсітѣціі стрѣіне, лнтѣріпнѣдѣ-
сѣ акѣма лн патріе, саѣ прііміт лн нѣлѣрѣл
професорілор Академіі. Д. Докторѣл Т. Ста-
маті, каріле аѣ фѣкѣт ші о сѣіентіфікѣ (лн-
кѣцатѣ) кѣлѣторіе нін Германіа ші Франціа,
саѣ нѣміт професор де Аналта Математікѣ
ші Фізікѣ теоретікѣ-експеріменталѣ, пентрѣ
Інѣіеріе Д. А. Костінескѣ, лр Д. К. Зефі-
рескѣ пентрѣ Хеміе.

Сѣре а лндрента пе тинерілѣ лн каріера
індѣстріеі саѣ ашзхат ла сѣхала лнчепѣтоаре
дін Еші ын ла патріале клас, лн каре сѣ лн-
вацѣ формѣлѣірѣ стіѣлѣлѣі, арітметіка лн ці-
верѣ регістрілор де негоц, прінципііале Історіі
Натѣрале ші а Хеміі аплікате кѣтрѣл месте-
шѣгѣрі ші лѣнѣфѣлѣтѣрі, десесенѣл лінеар ші ме-
ханіка попѣларѣ &. Тинеріі, каріі нѣ сѣнт меніці
ѣрма класѣрілор лналте, вор афла лн ачестѣ

JASSY.

*Conformement aux dispositions du Régle-
ment des écoles, l'hon: Curatelle de l'Ins-
truction publique, vient d'établir, depuis le
commencement de cette année scolaire, trois
nouvelles chaires, et nommément: pour les
sciences des Mathématiques et de Physique,
pour la Géométrie et l'Architecture et pour la
Chimie appliquée aux arts et au commerce.*

*Trois jeunes Moldaves, qui se sont perfecti-
onnés aux frais de l'Etat dans ces différentes
branches aux Universités étrangères, de re-
tour dans leur pays, ont été agrégés comme
professeurs à l'Académie.*

*M. le docteur T. Stamatty, qui a fait aussi
un voyage scientifique en Allemagne et en
France, vient d'être nommé professeur des
hautes Mathématiques et de la Physique thé-
orétique et expérimentale; pour la Géométrie,
et l'Architecture a été nommé M. A. Costinesco
et M. C. Zephiresco à la chaire de Chimie.*

*Pour donner à la jeunesse une direction
dans la carrière de l'industrie, il vient d'être
établi aux écoles primaires de la Capita-
le une 4e classe, où l'on enseigne: la tenue
des livres de commerce, la formation du style,
les principes de l'histoire naturelle et de
la Chimie appliquée aux arts et métiers,
le dessein linéaire et la mécanique populaire &c.*

Les élèves, qui ne sont pas destinés à pas-

тоате міжлоачиле де а сз формарісі пентрѣ де а сз фаче вѣні пѣртзторі де сарчінз лн тре-віле ікономіеі, сѣѣ комі (пріставі пе ла каселе негѣцітореші) сѣѣ спре а сз прегзті пентрѣ темелніка лмвзцаре а деосзвѣтелор мзньфзп-тѣрі, а кзрора лндеплініре фозрте есте де до-ріт лн ачѣстз царз.

Сз нздзждѣще кѣмкз ачест клас фолосі-тор сз ва пѣтѣ азхза лн англ вѣитор ші пе ла кѣтева сѣоале департаментале.

Тоате ачесте стѣдіі сз лмвзцз дѣпз про-грама лнтрѣ ачѣста пѣвлікатз.

Кѣріерѣ л Ром з неск кѣпрінде зрмзтоареле:

Вінері ла 21 Окт: М. С. дѣ порніт дін ка-пітала ноастрз, пентрѣ кѣзтарѣ сзінзтзціі Са-ле, лн статѣріле Австріеі. Прінтрѣн офіс сѣвт Но. 732 кѣтрз Сфатѣл адміністратів ек-траордінар, че се кѣпрінде л Бѣлетінѣл офіціал (везі маі піос) порончеше кѣм сз се адмініс-трезе тревіле ші цара л лінса М. С. Пре лзн-гз ачѣста, лн зїѣл порніріі Сале адѣкѣндѣсе о мѣлціме де воері ші дрегзторі, кѣм ші Д Д. консѣліі Пѣтерілор стрейне пентрѣ ка сз зреше М. С. дѣм вѣн ші лнтоарчере ферічїтз, М. С. дѣ рекомедат ші прін граѣ паза вѣнеі о-рѣндѣелі ші а дрегзтзціі нородѣлї сѣѣ. О пзрере де рзѣ обѣѣскз есте пентрѣ лінса М С, маі вѣртос фіінд тоці обічнїці а ведѣ пе Дом-нѣл лор лнтре дѣншіі, ші фіе-каре ла пасѣрі-ле а алерга де адрегтѣл кѣтре М. С. че прїі-мѣ пе тоці, ші мзньгѣл пе фіешкаре.

Вѣкѣреші. Бѣлетінѣл Статѣлѣї кѣ Но. 70 кѣпрінде зрмзтоареле поронкз л М. С. лѣї Во-дз кѣтрз Сфатѣл Адміністратів екстраордінар. „Старѣ сзінзтзціі Ноастре черѣнд оарешкаре маі де апроане кѣзтаре, ші пентрѣ ачест сфѣр-шіт сіліці фіінд сз не депзртзлм пентрѣ о сѣзртз време ла лнвечїнателе пзрці, а ле цїнѣ-

ser aux classes supérieures, trouveront dans celle-ci, des élémens pour pouvoir se former comme hommes d'affaires, commis ou bien pour se préparer aux différens arts et métiers, dont le perfectionnement est un besoin dans notre pays.

On espère de pouvoir établir l'année pro- chaine une classe semblable dans plusieurs écoles départementales.

Toutes ces études sont enseignées d'après le programme qui est publié pour est effet.

Le Courrier Valaque contient ce qui suit: „Vendredi 21 Octobre, S. A. S. a quitté no- tre capitale pour se rendre dans les états Autrichiens afin d'y soigner Sa santé. Par un office No 732, contenu dans le Bulletin officiel No 70, adressé au conseil adminis- tratit extraordinaire S. A. S. ordonne de quelle manière les affaires et le pays seront gérés pendant Son absence. En outre, le jour même de Son départ, les Boyards et M M les consuls des Puissances étrangères s'étant rassemblés pour souhaiter à S. A. un voyage, et un retour heureux, Elle recommanda de vive voix aux boyards d'observer le bon ordre, et la justice envers Son peuple. Un regret général se fait sentir à cause de l'ab- sence de S. A. regret qui est d'autant plus fort que chacun a toujours été accoutumé à La voir continuellement, et à recourir direc- tement à Elle en cas de besoin, car Elle re- cevait tout le monde avec bienveillance et prodiguait des consolations à tous. „

тѣлї Дмпзрзціеі Австріеі спре вѣтѣра апе- лор мінерале де аколо; Ної дѣм ачѣста лн кѣноцінца сфатѣлї ноастрѣ Адміністратів ек- стаордінар ші тот де одатз кемзл лѣрѣ лї амінте асѣпра лнгрїжїріі че треѣхе сз аїѣз маі кѣ деосевїре лнтр' ачѣстз време, ші фіешкаре мзѣлар лн парте ка ѣн шеф ал департамен- тѣлї сѣѣ ші тоці лмпреѣнз ка ніше органе че сѣнт а ле адміністратїеі ачестѣ прїнціпат

ші ка сз нѣ черче дінтрѣ ачѣста нічі о днпие-декаре днаінтірѣ лѣкрзілор, сфатѣл адміні-стратіе екстраордінар сз ва адѣна де треі орі пе сзптзманнз ші анѣме Марцѣ, Жопа ші Сѣмезта.

Тревіле челе кѣргзтоаре сз днпѣтерніческ департаментѣріле а ле пѣне дн лѣкраре дѣнз гзірѣ кѣ кале а шефѣлѣі респектіе, саѣ а сфатѣлѣі, ѣнде ва фі де треѣінцз, дѣнз ком-петенціле че сѣнт днѣшїте фіешкзрѣта прїн Регѣламент. Тот ачѣстз регѣлз сз ва пззі шї ла прїчініле де контабілітате пе кѣт адекз ачестѣ сѣнт саѣ превзѣѣте прїн бѣдѣет, саѣ лзсате прїн Регѣламент ла кїзѣірѣ шефілор де департамент шї а сфатѣлѣі.

Прїчініле че кад дн днѣшїріле поліціенешї шї кѣте прївеск ла вѣна орѣндѣлалз шї одїх-нітз петречерѣ оцїї сз днпѣтернічѣзз шефѣл департаментѣлѣі дїн лѣнтрѣ, прѣ ѣвітѣл Нос-трѣ фрате мареле Бан Міхѣлї Гїка, а ле адѣ-че днтрѣ десзѣзршіре дѣнз кздерѣ стзпѣні-тоареї пѣтері датѣ Домнѣлѣі прїн Арт. 58, ал Органїческѣлѣі Регѣламент.

Пентрѣ тревіле че аѣ треѣінцз де а Ноастрз черчетаре шї десдегаре, Ної ам лзсат поронкз ла Секретарїатѣл Статѣлѣі ка сз трїміцз де а дренѣл ѣнде не вом афла челе гравніче, а-дѣстѣнд кѣ челедалте пѣннз ла днтоарчерѣ Номстрз, каре, дѣнз кѣм ам зїс маї сѣс ва фі несте о прѣ скѣртз време.

Зрѣкззїскзлітѣра М. С.

Секретарѣл Статѣлѣі К. Кантакззїно. Но. 732, анѣл 1838 Октом: 20. Бѣкѣрешї.

НОВІТАЛЕ ДІН АФАРЬ.

ТЪРЧІА.

Новїтале де ла Константінополї дїн 5 Окт: аратѣ кѣмкз М. Са Сѣлтанѣл саѣ мѣтат дн палатѣл де гарнз Бешїкташ, дн зїѣл ачел саѣ днтзрїт трактатѣл де комерц дтре д. Поар-тѣ шї Белѣїа. Васѣл Іфігенїа а Росїї аѣ тре-кѣт дн ачесте зїле ла Гречїа.

Старѣ сзнзгзції зрѣма дн капїтале дмпз-кзтоаре.

Флота Егїптѣнз саѣ днтѣрнат ла 30 Сеп-темвріе дн ліман де Александрїа. Де ар аѣѣ сз маї тасз, апої ар треѣї сз се днтзрѣскз кѣ ної мзрїнарї, кзч ачїї векї дн маре парте аѣ перїт де тіфѣс. Мехмед-Алі лѣз нѣ аѣ пле-кат д 26 Септемвріе ла Сенаар, днѣз тоате сѣнт прегзтїте. Щїѣт есте кѣмкз скопосѣл кзлзторїї сале іл аратѣ ка сз афле ноѣ ізвоа-ре пентрѣ а сале фінанце, днѣз адеѣзратѣл кѣѣнїт ар пѣтѣ фі а сз ферї де оарекаре трак-тациї політїче ка д депѣртаре сз ащенте дѣз-взлїрѣ днтзмплзрїлор че аѣ сз віе.

Дїн зрѣзіріле флотей Енглезе сз вздеѣе кѣмкз Англіа аре скопос а мїжлочи дмпзче-лѣірѣ кѣ Егїпетѣл, шї а адѣче пе Мехмед-Алі спре пззірѣ трактатѣлѣі сѣѣ де ла Кїѣ-тахїе прїн каре ісаѣ дмвоїт посесїа статѣрїлор че астїз ле аре, сѣѣ кондіціе де Васал, (атзр-нзтор). Спѣн кѣмкз несѣпѣндѣс ла ачесте черерї, флотїте Тѣрко-Енглезе вор мерце дн-їнте Александрїї спре а днѣзплека пе Мехмед-Алі прїн пѣтерѣ армелор. Сз аѣде кз адміралѣл Енглез ар фі черѣт де ла Малта ка сз і сз трїматз тоате васїле аколо афлзтоаре, фіїнд кз петречерѣ са пе маре поате днѣз а сз маї днтзрзїе.

РОСІА.

Екс: Са варонѣл де Барант, амбасадорѣл Франції ла кзртѣ дмпзрзгтѣскз, днторкнндѣ-сз де ла а са кзлзторїе, аѣ сосїт ла С. Пе-теревзрг, шї дн 9 Окт: аѣ аѣѣт чїнсте а фі дмпзцошат дн аѣдїенціе М. С. дмпзратѣ-лѣі, прекѣм шї контеле Росї мїністрѣ екстра-ордінар а Країѣлѣі де Сардїніа.

Скрїѣ де ла Троїск (полїтїе днтзрїтз дн Гѣвернїа де Пенса, шї кѣноскѣтз прїн а сї не-гоц кѣ Бѣкхарїа) кѣмкз дн 19 Септ: аѣ плекат де аколо о караванз де 3400 кзміле днѣзркате кѣ марфз Росїанз шї дн прец де

850,000 рубле, каре сз дѣк ла Бѣххаріа.

Рѣзврсарѣ апелор Дѣнзрїї, че аѣ адѣс атзте даѣне лѣкѣиторїлор лмѣенїнацїї, аѣ фост шї фолосїтоаре лнтрѣ ачае кз аѣ стїрпїт тоатз лѣкѣста, каре, фзрз ачѣста, ар фі спорїт спре вѣзтзмарѣ пѣвлїкз.

Газета де Варсавїа кѣпрїнде ѣн артїкѣл прїн каре лмфзцїошазѣ лндѣрарѣ М. С. Амператѣлѣ пентрѣ де а ѣшѣра старѣ ачелора карїї, рзтзчїндѣсз лн кѣрсѣл чеї дїн ѣрмз ревелїї, аѣ арзтат апої а лор покѣїнцѣ, лнѣзт офїцерїї фостей армїї полоне, лїнцїї де мїжлоаче де траї, прекѣм шї а лор вѣдѣвї шї орфанї, вор кзпзта о пенсіе потрїбїтз.

А У С Т Р І А .

М. С. Амператѣл Аѣстрїї аѣ адресїт кзтрз марїле канцеларѣ а Імперїї ѣн рескрїпт, прїн каре їа лнскрїпцїѣзѣ де а лмпзртзшї а са мѣлцзміре Бѣргермаїстрѣлѣ шї четзценїлор де Вїена пентрѣ лмфзцїошарѣ семнелор кредїнцїей шї а драгостей че аѣ лноїт лн зїѣа лнтѣрнзрїї М. Сале дїн крзїа Ломбардо-Венецїанз.

М А Р Е Б Р И Т А Н І А

Дн 8 Октомврие, аѣ плекат де ла Лїверпол лн фїїнца ѣней пенѣмзрате лнѣлѣзїрї де оаменї мзрецѣл Вас де вапор че поартз нѣмїле ачестей полїтїї, менїт а кзлзторї лнтре Англїа шї Амерїка, ачест вас есте де ѣрїешз мзрїме лнѣкѣт тоате челеланте саманз пре лннз ел ка нїще копїї. Лнтре пасажерїї сз афла Лорд Ленор карїле адѣсзте демїсіоане а лѣї Лорд Дѣрѣхам шї акѣма дѣче рзспѣне де пофтїрѣ мїнїстерїї де а рззмѣнѣ лн постѣл сзѣ де Генерал-Гѣвернатор а ѣмбелор Канаде.

І С П А Н І А .

Лл Мадрїд аѣ ѣрмат л кѣртѣ Крзтаскѣ лїцїтацие де мобїле, страе шї алте овїектѣрї а палатѣлѣї, каре ѣрмаре кѣ неплзчере саѣ вѣ-

зѣт де лѣкѣиторї кз ѣн семн де вре о рз менїре. Лїпса лн фїнанцїїле статѣлѣї аѣ лндемнат пе мїнїстрѣ де а проѣне нѣмїрѣ ѣней комїсїї екстрардїнаре, пентрѣ афларѣ мїжлоачелор екстрардїнаре спре а лнзтмпїна невоїле де фазѣ. Нѣ пѣцїнз снаїмз аѣ адѣс лн капїталз аѣзїрѣ кѣмкз Дѣкеса де Веїра кѣ фїї лѣї Дон Карлос аѣ трекѣт дїн Францїа лн Іспанїа шї сз афлз акѣма л генерал-квартїра а претендентѣлѣї.

Сз лнкредїнцїацѣ кѣмкз Генерал-лншеф Веспартеро аѣ дат кѣ хотзрїре а са демїсіонз прїчїнїнд старѣ снзїтзцїї, лнѣкѣт мїнїстерїа, неаванц пе чїне рандѣї лн локѣл сзѣ, сар фї адресїт ла генералѣл Кордова карїле, прекѣм есте цїїст, аѣ маї пѣртат ачѣстз сарчїнз фзрз нїчї ѣн фолос пентрѣ армїа Хрїстїней.

Лн мїжлокѣл ачестор лнѣнцїѣрзрї, канц лнчеп дїн тоате пзрцїле а сз арзта партїзанї Карлїстї, Гѣвернѣл, темѣндѣсз пентрѣ сїгѣранцїа са, аѣ кемат лн капїталз пе Генералѣл Нарвез. Крзтаса аѣ трекѣт лн мѣстрѣ ла 5 Окт: ачест корпѣс де 10,000 оаменї, нѣ сз цїе л че кїп сз вор лтрѣвїнцз ачесте трѣпе.

П Е Р С І А Ш І І Н Д І А .

Газета Талїмс пѣвлїкз новїтале де ла Індїа каре аѣ сосїт пе ла стрїмтоаре Сѣец лн Егїпет ѣнде, дѣнз лмбоїрѣ лѣї Мѣхмед-Алї Паша, аѣ ашззат Енглезїї станцїе де пошз, спре а пѣтѣ маї репеде кореспондѣї кѣ Індїа. Ачеле новїтале адеверѣзѣ кѣмкз саѣ дескоперїт легзтѣрї шї таїнїче трекатѣрї лнтре ѣнїї дїн прїнцїпїї пзмѣнїтеї кѣ Персїа асѣпра Англїї. Ачесте ѣрзїрї лнтрѣ атзта аѣ фост спорїт, лнѣкѣт Краѣл де Непал аѣ трїмес о амбасадз ла Херат лн генерал-квартїра лѣї Шаѣ. Ачешї трїмешї треканд прїн статѣл Краѣлѣї де Аѣдї, че есте ачел маї сѣпѣс адеат ал Англїї, саѣ арїстзїт лн Лѣкнов а са капїталз, шї лї саѣ лѣат тоате ѣзрїїле шї кореспондентїї дїн каре саѣ дескоперїт сѣс лнззмнателе лѣкрзрї асѣпра Англїї. Дѣнз ачѣста Гѣвернѣл де Непал аѣ шї ашззат деспре посесїїле Енглезе о оасте де 20,000.

Еѣо де Оріент пѣвлїкз новїтале маї пролспете кѣмкз Хѣсеїн-ѣан, кареле фѣсесз менїт а мерѣе спре ѣрарѣ Крзсїї ла прїлежѣл коронацїї, акѣма, дѣнз че Шаѣл сар-фї лндѣплекат а прїїмї пропѣнерїле Англїї, лѣѣ сз плече ла Лондра кѣ о деосзвїтз лнскрїнаре.